

JE NĀS PĚT

MATIAS
FALDBAKKEN

≡ KNIHA ZLIN

Je nás pět

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Matias Faldbakken

Je nás pět – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

**JE NĀS
PĚT**

**MATIAS
FALDBAKKEN**

fleet

JE NĀS PĚT

**MATIAS
FALDBAKKEN**

Přeložily
Zuzana Micková a Jitka Jindřišková

☰ KNIHA ZLIN

This translation has been published with
the financial support of NORLA.
Tento překlad vychází s finanční podporou
literární agentury NORLA.

VI ER FEM

Copyright © Matias Faldbakken 2019

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Translation © Zuzana Micková, Jitka Jindřišková, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-7662-421-4

ISBN e-knihy 978-80-7662-424-5 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7662-425-2 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7662-423-8 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Gardarovi, Marii, Lilje a Idě

1

Kapitola 1

Řekněme, že ve vesnici zvané Råset, sotva tři hodiny severně od hlavního města, stál dům. Žil v něm Tormod Blystad s rodinou. Ten postavil dřevěný dům vlastníma rukama, když Siv s prvním dítětem rostlo břicho a zvedal se jí žaludek. Synovi dali jméno Alf. Co se manuální práce týká, nebyl Alf tolik nadaný jako jeho otec, Tormod měl však svého chlapce rád i tak, na zručnost nehledě. Dcera Helena, světlovlasá a půvabná, se jim narodila o pět let později. Byla ostrá jako šídlo, kterému se obratností podobaly i její prsty.

Kromě toho, že byl Tormod Blystad svědomitý muž, který o svou rodinu dbá, byl také nadmíru dobře stavěný, zkrátka hezoun k pohledání. Sám to na sobě nepozoroval a Siv přestala po všech těch letech jeho vzhled vnímat, Tormod ale hezoun prostě byl. Vysoký, štíhlý, pěkný – urostlý muž – a s přibývajícimi lety jen zrál do krásy, jako výstavní dub. Když byl s rodinou v obchodě, lidé ze vsi po nich pokukovali a špitali si. „Ta Siv se vážně strefila do černého,“ opakovali snad pokaždé. „Siv zabodovala.“

V místech, jako je Råset, nebývá nabídka zrovna široká. Nemohlo být ani řeči o tom, že by tu byla jedna liga

pro Siv a jiná zase pro Tormoda. Do školy tady v každém ročníku docházelo pár tuctů mladých – a ti se holt museli nějak spárovat. Tormod a Siv si k sobě našli cestu koncem základní školy a už si taky zůstali. Tormod odtud nikdy nevycestoval, těžko by ho tak kdo mohl nařknout ze světáctví. Jeho zevnějšek nebyl nikdy vystaven na odív mimo rodný kraj.

Na střední si prošli dramatickým obdobím, tehdy se jejich vztah málem rozpadl. Tormod pátil mosty a řítil se kamsi do hlubin, Siv ale prokázala svůj charakter, postavila se neochvějně po jeho boku a pomohla mu. To jí Tormod nikdy nezapomněl. Dá se říct, že Tormod vystavěl pro svou rodinu dům právě proto, že byl Siv neskonale vděčný za její nasazení v oné době, kterou začíná i naše vyprávění.

Tehdy se přihodilo, že se Tormod dostal na střední odbornou školu, čtyřicet minut od Råset, přesněji řečeno na elektrotechniku. Jako student vynikal, byl pracovitý a rozvážný. Vytrvalý. Sebejistý. Ve třídě s ním ale seděla také osoba jménem Espen. Espen byl neposedný dábel, nadaný výřečností a chraplavým hlasem, který měl usazený kdesi hluboko v krku. Celým jménem Espen Heggelund, tedy Espen Střemchový háj, což zní krásně, jenže příjmení to bylo půvabnější než osoba jeho nositele. Ten chlapec byl totiž démon. Měl v oblibě všechno, co souviselo s pitím, a Tormod se k účasti na nočních tazích nechal přemluvit. Brzy se ukázalo, že Tormod má k pití vlohly, zrovna jako jeho otec Oscar, prostý truhlář, jak jinak než z Råset. Pítí vykřesalo jiskru, vyburcovalo život, který Tormoda dosud míjel, vlilo mu novou energii do žil. Postupně vyšlo na-

jevo, že co se týká alkoholu, nemá nikdy dost. A co bylo ještě horší: Když pil, měnil se k nepoznání. Jakmile chytil slinu, byl z něj rázem pomatenec, co pusou nezavřel. Chrlič jeden nápad za druhým a nic si dvakrát nerozmýšlel. Jednou rozřezal vlastní školní batoh na cimprcampr motýlkovým nožem, který Roar ukul ve svářečské dílně. Zubil se a vykládal Espenovi, že ten batoh už nebude potřebovat, protože se školou skoncoval. Pak vystřízlivěl a za vlastní peníze si pořídil nový, aniž to rodiče zaznamenali. Střízlivý Tormod neměl žádné pochopení pro Tormoda, který batoh rozřezal. Co je tohle za týpka? Dal se do kupy. Ale zhruba po týdnu vzorně plněných povinností se zase vydal za Espenem a spravil si chuť. Pár nešizených doušků piva – a už se mu teplo rozlévalo až za oční bulvy i do tváří. Pod nosem se mu usadil úsměv. Lokl si pálenky a mysl se rozjasnila. A svědomitost, která ho jindy běžně přiměla načíst si mnohem víc, než měli uloženo, nebo třeba celé hodiny pomáhat v dílně otci poté, co přijel domů, byla tatam. Tormodův řehot jako by se vymkl kontrole a jeho jinak tak přátelský úsměv se proměnil v pohrdavý škleb.

Celá věc se totiž měla tak, že ani v lihu naložený Tormod – Tormod s motýlkovým nožem a zapalovačem, ten, co Spikkerudovi ukradl moped, čmáral po kdečem lihovou fixou a pomočil Flakstadovi čerstvě vyprané prádlo – neměl žádné pochopení pro střízlivého a předvídatelného Tormoda. Tormod s panákem v ruce se ušklibal nad slušňákem Tormodem, který se nezdolně plahočil do školy a zase zpátky nebo se mohl strhnout na tréninku. Tormod, který pomáhal svému otci s prací – ten hbitý, pečlivý a už před svými sedmnáctými narozeninami zdatnější než dospělí truhláři, připadal Tormodovi, který chodil chlastat

s Espenem, komický, ba přímo směšný. A čím víc Tormod pil, tím víc pohrdal Tormodem důvěryhodným. Vzorný Tormod mu začal připomínat nestvůru; opilý a střízlivý Tormod si teď byli zrůdami navzájem.

A ještě ke všemu chodil se Siv Danielsenovou. Ta byla v té době na zdejší poměry celkem pohledná. Její bujná kštice neměla v ročníku obdoby a Tormod se jí nechal okouzlit. Na druhém stupni základní školy seděl ve třídě hned za ní. Z nikoho nevyzařovalo tolik energie jako ze Siv, když se napřímila a pohodila tou záplavou blond vlasů. Siv uměla jejich učiteli sebrat vítr z plachet, ani ne tak svými vědomostmi, jako spíš selským rozumem a upřímností. Ale co si budeme povídat, Siv je spíš naprosto bez talentu, mnil Espen. Espen se vůbec o Siv vyjadřoval dost nevybíravě a Tormod s ním byl v podroušeném stavu zajedno. „Co to má sakra s nohama?“ poznamenal kupříkladu Espen a Tormod pokyvoval hlavou a smál se. Ano, Siv měla skutečně nohy lehce do X, vlastně spíš vtáčela špičky. „A ten její pršák,“ posmívali se. „Směje se jak ko-byla,“ padlo o ní taky. A měli pravdu, její sada rtů měla totiž tu vlastnost, že když už se Siv jednou začas jala usmát, obnažená dáseň se výškou vyrovnala řádce zubů pod sebou. Všechno to ale bylo nepatřičné, protože Siv nic špatného neudělala, a jen co se z alkoholového opojení vyspal, zahlodalo v Tormodovi svědomí. Siv je přece tak hodná. Její vlasy jsou jako sen. Jak jenom může přímo z těla vyrůstat něco tak velkolepého? Tormod se za svoje výstřelky trestal tím, že během týdne pracoval obzvlášť tvrdě. Kladl na sebe jedno břemeno za druhým, jen aby se ze svého opilství vykoupil. Jenže pak nastal bezbřehý pátek a Espen pobízěl, naléval, připíjel. Vlny přípitků

a pozdvižení neustávaly, z kazet se přehrávala nekonečná pásma heavy metalu, Slayer, Manowar, Saxon, ale i Misfits nebo něco od Hüsker Dü, žánry neměly tady v Råset tak jasné hranice jako mezi čistokrevnými šelmy v hlavním městě. A takhle to šlo celé pololetí, pak i to následující.

Po roce vyplněném víkendovými pitkami začali Tormod a Espen popíjet i ve všední dny. Dokud je člověku pod dvacet, játra má svěží a oční bělmo pořád bílé, nedělá mu žádný problém trávit čas ve škole s opicí. Flámovali ale čím dál častěji a z opileckého podroušení se postupně stal trvalý stav. Ve druhém ročníku elektrotechniky už se ve škole většinou zjevoval jen Tormod (a Espen) opilec. Tormod, který zpočátku platil za premianta třídy, teď ve svém úsilí polevoval. Nedokázal brát své učitele vážně, zvláště pak neduživého a zakřiknutého Jørstada, kterého měli na informatiku. Vyrušoval v hodinách. Soustavně si zapomínal učebnice. Klimbal, a když ho napomínali, zpěčoval se. Nevhodně se uchechtával a strhával na sebe pozornost. Kolem jeho lavice to zavánělo chlastem a neplechou.

Jedné jarní noci, bylo to ve středu, popíjeli Tormod a Espen plus pár dalších do pěti do rána. Bědovali a nadávali na školu, která měla začít v 8.15. Bublák, kluk z vedlejší vesnice, co se vykašlal na školu, aby se mohl na plný úvazek věnovat pivu, jakož i jízdě na svojí sportovní motorce – výstavní Hondě CB 125, najednou povídá, že by měli okoštovat, co má tady v tom sáčku. Byl to amfetamin. „Koštněte to nosem,“ pobídl je Bublák a oni ho poslechli. Tormodovi se nejdřív udělalo trochu špatně, pocit nevolnosti se mu usadil v žaludku jako hutný

chuchvalec, ale po chvíli se účinek dostavil rychlostí střely a všechno jako by se rázem rozplynulo; nic podobného mladík z Råset ještě nezažil. Nějaká síla vše v jediném pohybu stlačovala i rozpínala. Tenhle senzační materiál byl sám o sobě konečnou zastávkou, právě sem on patří. Objevil sám sebe, nebo přesněji, našel své místo na světě. Jeho chřípí nasálo další dávku, Tormod vzplál nadšením a rozeběhl se ke škole.

Prášek ze sáčku způsobil, že se neohrožený a nespoutaný Tormod, ten, který byl k vidění na večírcích, napojil na Tormoda o poznání vážnějšího a pilnějšího, kterého bylo možné potkat ve škole nebo v otcově dílně. Byl teď dva v jednom. Probudila se v něm ohromná hnací síla. Všechno kolem sebe viděl s pronikavou jasností. Postavil se před tabuli, popadl křídlo a náležitě upravil učitelovy výpočty. Slaboch Jørstad neměl co dodat. V hodinách informatiky Tormod zprovoznil a naprogramoval jednoduché robotické rameno. Během dvouhodinovky opravil závadu v softwaru, který řídil kinematické vazby v přístroji. To Jørstadovi zaimponovalo a přizval do vyučování i ostatní učitele. „Koukněte na Tormoda,“ pobídl je. Nikdo z nich nebyl schopný studentovi s řešením závady poradit, a tak tam jen stáli a sledovali, jak jednotlivým zádrhelům přichází na kloub úplně sám; robotické rameno se jeho programem nechalo ovládat naprosto plynule. Tormod působil navenek klidným dojmem, každé školní zadání ale převálcoval silou vibračního válce.

Týden co týden vyžadovali Espen a Tormod po Bublákově, aby jim sehnal další dávky. Aby splášil „běžky“, jak prášku říkali, nebo taky „hejbák“, „chlebík“, „pepřiprášek“,

„pěšinu“ nebo prostě „proužek“. Nasávali ho nozdrami vzhůru každý den, s výjimkou tu a tam nějaké noci či některého dne, kdy dospávali. Espen docházel do školy čím dál vzácněji, kdežto Tormod měl školu za to nejlepší místo, kde trávit čas, když si sjede lajnu. Jeho nadání pod vlivem pepříprášku jen kvetlo. Ještě nikdy v hodinách tolik neexceloval. Zdálo se, že schopnosti tohoto studenta neznají mezí. Školní osnovy mu brzy přestaly stačit a slaboch Jørstad, co nebyl žádný hlupák, zvedl sluchátko a zavolal kolegovi, který pracoval jako odborný asistent na univerzitě v hlavním městě, aby od něj pro svého studenta získal bonusové úkoly, bude mu totiž muset učivo víc napěchovat. Tormod vynikal v praktické i teoretické elektronice, vyznamenával se v programování, měl ohromný přehled v oblasti výroby a zásobování energií a byl mimořádně kreativní, co se týká propojování informatiky, elektronických systémů a kineziologie. Byl to zkrátka talent.

Kapitola 2

Když uplynulo pár měsíců třetího ročníku, zaslal slaboch Jørstad kolegovi z univerzity některá z Tormodových splněných zadání (lépe řečeno objevů). „Tohle musíš vidět,“ stálo v příloženém dopisu. Na kolegu udělaly zaslané materiály mocný dojem a odpověděl, že by se s oním studentem rád setkal. Mohl by za ním přijet sem do města? Odborný asistent nastínil možnost zřídit ve fakultní laboratoři mimořádnou pozici stážisty. Vypadá to, dodal ještě, že tenhle mladík je výjimečný úkaz.

Tou dobou šňupal Tormod pepřiprášek zhruba půl roku v kuse. Zvládal to slušně, obličejem už mu ale začalo cukat pár tiků. Cívil na svět strnulým pohledem, oči jako cvrnkací kuličky. Skřípal zuby, a když pracoval s páječkou nebo upínal pozornost ke spojům elektronických obvodů, klapal sanicemi a ustavičně bizarním způsobem rozevíral pusy; vypadal trochu jako cvok. Čas od času míval taky agresivní záchvaty. Povalil třeba lavici jen proto, že nedosáhl něčeho, co si umínil. To se pak vyřítíl z místnosti a byl tentam. Při jednom z jeho amoků se mu podařilo

převrátit celý stojan se zkumavkami a ty popadaly na zem. Ozvalo se řinčení skla. Spolužáci na něj zůstali zírat. Chudákovi Jørstadovi došla trpělivost. „Tak a teď toho mám dost!“ zahulákal. Tormod zlostně prosvištěl dveřmi. Jørstad za ním ještě zahřímal, že tadyto už musí ohlásit rodičům.

Tormodův otec Oscar Blystad (prostý truhlář, jak už bylo řečeno), který míval v mládí sám náramnou žízeň, sedl příštího dne za volant a podnikl cestu do školy, aby se zúčastnil mimořádné rodičovské schůzky. Vlastně tam měl být i Tormod, ten se ale nedostavil. A kdepak je? Ne, to Oscar nevěděl. „Doma se už tři dny neukázal,“ sdělil učiteli. „Nemáme tušení, kde vězí.“ Je možné, že přespává u „tý svý“, u Siv Danielsenové, jenže u Danielsenových jim neberou telefon. „Chodí ten kluk aspoň do školy?“ zajímal se otec. „Ale ano, den co den,“ mohl ho ujistit bytostně nekonfliktní Jørstad. „Tak to jo,“ pokýval Oscar hlavou. Seděli naproti sobě v učitelově kabinetu a jeden druhého si měřili pohledem, pak se Jørstad tápavě pokusil objasnit situaci: „Tormod je náš nejlepší student, poslední dobou se ale chová podivně.“ „Chlastá?“ Ne, tím to podle Jørstada není. Tedy aspoň teď už ne. Měl tohle období, ale přešlo ho to. „No jasně,“ zabručel Oscar. Myslel si svoje. Jak už bylo uvedeno výše, Oscar měl o opilectví jisté povědomí. Když měl ale zrovna období, kdy „moc slavil“, práce to odskákala hned první v řadě. Že je Tormod tak pilný a zároveň ve velkém flámuje, mu ani v nejmenším nešlo do hlavy.

Jørstad Oscaru Blystadovi pověděl, že Tormod dostal nabídku k setkání v hlavním městě, kde se ale přece nemůže uvést jako kašpar. „Co by jako tam ve městě pohledával?“ zajímal se otec. Jørstad mu povyprávěl o onom

odborném asistentovi a o možnosti stáže. „On ale musí dělat pořádnou práci,“ opáčil Oscar. „Nemůže sedět na zadku někde ve městě na úřadu, mlít pantem a oblbovat lidi.“ „Tormod má výjimečný talent,“ bránil se Jørstad. „Bylo by trestuhodné nevěnovat jeho potenciálu pozornost.“ Oscar si několikrát tlumeně odkašlal a potom prohlásil:

„V řemesle mému klukovi bránit nebudete.“

Tormod byl u Siv. Proběhlo tu několik nekonečně dlouhých souloží. Zásluhou pepřiprášku byly Tormodovy zásoby bezedné a Siv měla tou dobou ještě přirážení v oblíbě, nijak se mu proto nebránili. Přesto jí neuniklo, že její mileneček je duchem neznámo kde. „Nemůžeš takhle blbnout a zdrhat ze školy, Tormode,“ snažila se mu domluvit, když už ze sebe konečně neměl co vymáčkout. „Máme spicha s Espenem,“ prohlásil Tormod. „No tak, Tormode, kašli na Espena,“ zkusila ještě Siv, ale bylo to k ničemu. Tormod se vyvalil ze dveří a Siv zůstala, kde byla, opuštěná a s vytřeštěným pohledem. Začala vzlykat a ronit slzy, ale vmžiku se zase vzchopila, Siv se totiž pro Tormoda už rozhodla a s tvrdošijností sobě vlastní ho pokaždé vlákala zpátky, díky osobité směsi vřelosti a nepropustného sevření, která na něj působila chlácholivě. Siv uměla Tormoda zklidnit. Strávil u ní večer, pak noc a Siv konejšila všechn zmatek. Potom ale Espena stejně vyhledal, nasál další proužek a mejdan se rozjel nanovo. Z klidného, svědomitého Tormoda se stal nezkontrolovatelný čičač na plný úvazek.

Tak to s ním pokračovalo celý třetí rok. Tormod byl jednoznačně nejlepší student, to věděli všichni, důsledkem své

vzdorovitosti a liknavosti však neodvratně propadal z několika předmětů a k žádnému kloudnému osvědčení to nedotáhl. Ani z cesty do hlavního města nic nebylo, uťápnutý Jørstad se nevypočitatelného osmnáctiletého mladíka neodvažoval poslat za svým přítelem, respektovaným odborným asistentem na univerzitě. Odborný asistent se danou záležitostí několikrát pokoušel připomenout, natolik ho studentovy práce a objevy fascinovaly, jenže Jørstad namítl, a to popravdě, že se Tormod chová jako utržený ze řetězu, že je nezvladatelný. Být s ním ve styku obnáší jisté riziko. Ano, „riziko“ je to slovo, které Jørstad v souvislosti s mladíkem z Råset užil.

Když nastal podzim, neměl Tormod jinou možnost než pracovat v truhlářské dílně svého otce Oscara. Tormod přicházel do dílny každý den, působil ale dojmem šilence. „Šplouchá ti na maják?“ zeptal se Oscar, jeho chování nerozuměl. Vysokou postavu musel Tormod dostat do vínku z matčiny strany, ta pocházela z rodu, ve kterém by se našlo pár chlapů jak hora, řekněme pro představu. To Oscar byl prcek. Syn se s odpovědí neobtěžoval, zůstal k otci stát zády, ignoroval ho a s netečnou pravidelností nastřeloval pistolí hřebíky do dřevěných latí. Tormodovo tělo neztrácelo na síle, bylo svalnaté, s útlými boky, které v montérkách obepínal opasek na náradí a ze kterých se mocně dmul trychtýřovitě tvarovaný hrudník zakončený impozantními rameny. Nezačíná se mu ale nějak kazit zuby? Nazítrí otec otázku zopakoval: „Tormode, přeskočilo ti snad, nebo co?“ Když se od Tormoda ani tentokrát odpovědi nedočkal, přestal se ovládat, nebyl zrovna z nejtrpělivějších. „Jestli ti vlastní otec nestojí ani za odpověď, koukej se pakovat z baráku,“

ulevil si. Tormod pustil hřebíkovačku z rukou a beze slova odešel.

Teď už mu zbýval jenom Espen a pepřiprášek. A Siv. Siv to nevzdala. Tvrdošíjně táhla to břímě, kterým milenec utržený ze řetězu byl. „Tormode, co to do sebe ksakru láduješ?“ lamentovala, odpověď ale nepřicházela. Siv se teď zaučovala v kadeřnictví a sehnala si uprostřed vsi vlastní byt, mrňavý, zato její; z domova se už před svými osmnáctinami odstěhovala kvůli matce semetrice, která ji na domácí půdě nenechala chvíli na pokoji, a Siv nebyla z těch, co si nechají všechno líbit. Pak nastoupila do autoškoly a získala řidičský průkaz. S hrdostí Tormodovi ukázala zalaminovaný kus papíru, ten na něj zaostřil svými rozšířenými zornicemi a poblahopřál jí. Obecně vzato dělal Tormod vždy jednu z celkem tří věcí: Hrál rozpixelované primitivní hry na počítači, dlouze klátil Siv, nebo se hřmotně vyřítit ze dveří, aby se sešel s Espenem a spol. Po každém takovém úprku se den nebo dva neukázal a Siv přepadaly strašlivé obavy. Přilepená ke sluchátku vedla půlhodinové i delší hovory s kamarádkou Anitou, ale z hypotéz, které si společně vyfabulovaly, nebývala o moc moudřejší; o skutečném rozsahu Espenovy a Tormodovy bezuzdnosti věděly obě jen málo. Nikdy neslyšely o malé laboratoři v Tønnesenově úkrytu, kde mladíci v seříznutých plastových kanystrech rozpouštěli tablety proti chřipce a kde mísili pseudoefedrin s červeným fosforem, toluenem a tak podobně, aby si navařili vlastní, pěkně mizerný chleběk. Nikdy se nedoslechly, že Espen a Tormod byli té noci, kdy si Mattisen vzal život, právě u něj doma, a netušily ani, že ti dva po jisté roztržce půl noci přísně vzato mučili Mortena Borgena. Tyhle záležitosti jim zůstaly skryté.

Jednou v pátek dorazil Tormod domů kolem třetí nad ránem. Siv později vyprávěla, že když zaslechla, jak se otevírají dveře, sledovala právě svůj oblíbený film, pubertální sladák *Can't Buy Me Love*. Ten výkřik, co se z ní pak při pohledu na jejího přítele vydral! Siv odskočila dozadu a vrazila do televizního stolku, přičemž převrhla sklenici s Colou Light a ta se rozprskla po koberci. Nad okem Tormodovi zela řezná rána, která zuřivě krvácela. Svetr nebo-li pulovr, jak mu říkala Siv, měl celý od krve. Porval se s chlápkem jménem Stubberud, s oblibou přezdívaným Pepřák (pro všechny prášek, co už do sebe nasál), a tenhle Stubberud mu uštědřil prudkou hlavičku, následovanou máchnutím flaškou přes čumák. „Tak tohle už jsi přehnal!“ zaječela na něj Siv. Naházela do tašky pár kusů oblečení, dovezla Tormoda k autu značky Ford Fiesta a odvezla ho na pohotovost, kde mu ránu zašili jedenácti stehy podél očníce. Protože vypadal přehřátě a lehce psychoticky, musel spolykat diazepam a živočišné uhlí. Docela ho to zklidnilo. Nato Siv nasedla do auta a vystřelila k domu rodičů. Tam popadla v předsíni klíč od chaty a ve spíži pár kusů vakuovaného či ve sklenicích zavařeného jídla. Z patra sešla matka v županu a zajímala se, co že se to tu děje za „šílenný cirkus“, ale Siv jí zabouchla dveře před nosem. Potom jela v tichosti a přesně na hraně povolené rychlosti dvě hodiny údolím Østerdalen a Tormodovi oznámila, že dokud se všechno neurovná, z chaty se ani nehnou.

A tak se také stalo. Na chatě zůstali něco přes dva týdny. Čtyřikrát podnikla Siv autem čtyřicetiminutovou cestu do koloniálu za křižovatkou, aby jim nakoupila jídlo, mimoto ale byli celou dobu zavření uvnitř. Tormod se potil jako prase a zoufale se svíjel ve spacáku, skutečně nebyl